

JAAR €EURO

**FIJN, VERVELEND OF
DE GULDEN MIDDENWEG?**

BLIJFT-IE NOU OF
BLIJFT-IE NIET: DE
EURO HOUDT DE
GEMOEDEREN FLINK
BEZIG. FEIT IS DAT WE
ALWEER TIEN JAAR
BETALEN MET DEZE
MUNT. VIJF VROUWEN
VERTELLEN HOE HUN
LEVEN, POSITIEF ÓF
NEGATIEF, DOOR DE
EURO VERANDERDE.

DE ZELFSTANDIG ONDERNEEMSTER

VOOR ANKIE MOLL (36) KWAM DE EURO OP HET JUISTE MOMENT.

'Tien jaar geleden stond ik op het punt mijn kledingzaak te verhuizen naar een groter pand. Ik wilde naast m'n gewone assortiment ook iets duurere merken gaan voeren, maar was wel bang dat dat klanten zou kosten. Toen kwam de euro en dat was een geschenk uit de hemel. Ik kocht de nieuwe kleding in euro's in en daardoor viel het amper op dat alles iets prijziger was. De mensen moesten nog erg wennen aan de munt en de waarde was nog niet duidelijk. Ze gaven het makkelijk uit, als Monopolygeld bijna. En het gekke is: dat is altijd zo gebeven. In het begin rekenden sommigen nog om, maar dat werd steeds minder. Mensen die de gulden amper hebben meegemaakt, doen dat al helemaal niet. Daardoor is de beleving van geld heel anders geworden. Vroeger kocht je een Levi's 501 jeans voor 120 gulden en dan voelde je je heel wat. Wat een dure broek! Nu vinden mensen zeventig euro geen gekke prijs voor een spijkerbroek, maar dat is wel 150 gulden. We zijn blijkbaar allemaal gebrainwashed en dat geldt ook voor mij. Soms koop ik iets in waarvan ik later denk: wat dacht ik in hemelsnaam toen ik dit kocht, dit is belachelijk duur. Ik merk nu wel dat de crisis invloed heeft op het koopgedrag. Mensen zijn zuiniger. Ik plan mijn acties dan ook meestal aan het eind van de maand, dan hebben de mensen hun loon weer binnen.'

'De komst van de euro was voor mij een geschenk uit de hemel'

DE ALLEENSTAANDE MOEDER

VOOR SANNE JANSSEN (30), MOEDER VAN TWEE DOCHTERS VAN 7 EN 9, IS DE EURO BEPAALD GÉÉN GESCHENK UIT DE HEMEL. ZIJ MOET ELK DUBBELTJE OMDRAAIEN.

'Mijn ex liet me na de geboorte van onze tweede achter met een deel van zijn schulden. Ik werk vier dagen per week in wisselende uren en mijn inkomen ligt, inclusief toeslagen, net onder bijstandsniveau. Daar gaan de afbetalingen nog af. Met twee opgroeiende kinderen is dat niet eenvoudig. Per week kan ik ongeveer vijftig euro besteden aan boodschappen. Ik probeer creatief te zijn: in de supermarkt kijk ik hoe ik met goedkope ingrediënten toch een gevarieerde maaltijd kan maken. Ik kijk altijd onder in de schappen, daar liggen de goedkope merken. Ik weet van alles precies wat het kost, ben altijd aan het vergelijken. Laatst was de limonadesiroop ineens negen cent duurder, ik schrok me rot. Voor luxe dingen, zoals frisdrank en chips, heb ik geen geld. De kinderen accepteren dat, ze weten niet beter. Van

hun opa krijgen ze wekelijks zakgeld en daarvan kopen ze weleens chocola. Kleding krijg ik gelukkig veel, daar ben ik heel blij mee. Het liefst ging ik gewoon winkelen met de meiden, dat gun ik ze enorm, maar het kan helaas niet. Vroeger kostten kinderschoenen 35 gulden, nu ben je met 35 euro nog niet klaar. Een uitje of vakantie? Ik ben al blij als we eens een dagje weg kunnen met een goedkoop treinkaartje van het Kruidvat. Vorig jaar had ik geen geld voor cadeautjes met de feestdagen. Ik heb toen oud speelgoed van de meisjes verkocht en van de opbrengst heb ik nieuwe dingen gekocht. We wonen al een jaar in dit huis, maar ik heb geen geld voor behang. Daar schaam ik me wel voor. Toch vind ik dat we niet mogen klagen. Er zijn altijd mensen die het slechter hebben dan wij.' →

'De limonade was ineens 9 cent duurder, ik schrok me rot'

‘Met mijn budget kon ik kiezen uit piepkleine huizen óf opknappers’

DE STARTER OP DE WONINGMARKT

DE EURO HEEFT DE HUIZENMARKT FLINK OP Z'N KOP GEZET. ESTER FABER (35) WEET DAAR ALLES VAN. ZE HEEFT NET HAAR EERSTE HUIS GEKOCHT.

‘Jarenlang heb ik gehuurd. Dat was voor mij de meest betaalbare optie, ook toen de gulden werd vervangen door de euro. Aan kopen dacht ik niet, ik had er het geld niet voor. Ik realiseerde me wel dat ik de huur die ik elke maand betaalde nooit meer terugzag, terwijl een koopwoning een investering is. Een jaar geleden veranderde mijn situatie. Ik kreeg een baan in mijn geboorteplaats en zag dat als een kans om terug te gaan naar m'n roots. Het leek me ook hét moment om te kijken of ik daar een huis kon kopen. Ik berekende wat ik op basis van mijn inkomen zou kunnen lenen en oriënteerde me vol enthousiasme op Funda. Nou, dat enthousiasme verdween snel. Met mijn budget kon ik kiezen uit piepkleine huizen óf enorme opknappers. Gelukkig

wees iemand me op de mogelijkheid van een starterslening. Dat gaf me wat extra financiële ruimte. Maar zelfs toen viel het beschikbare aanbod aan woningen zo tegen. Veel huizen leken mooi, maar waren in werkelijkheid slecht onderhouden en wát naar m'n zin was, was te duur. Ik had de moed bijna opgegeven toen ik na een jaar tegen de woning aan liep die ik nu heb gekocht. Voor starters op de huizenmarkt is het een moeilijke tijd. Ik hoor om me heen dat het in de guldentijd heel anders ging: de prijzen lagen anders en je kreeg makkelijker een hypotheek. Als ik zie wat vrienden ooit in gulden voor hun woning betaalden en waarvoor het nu in euro's te koop staat... Het is echt over de top. Wat dat betreft heb ik veel mazzel gehad met mijn huis.’

DE BUDGETCOACH

RUTH URBACH (40) DANKT HAAR BAAN INDIRECT AAN DE KOMST VAN DE EURO.

‘Mijn cliënten zijn met name vrouwen tussen de 25 en 40 jaar die financieel niet zijn opgevoed. Ze groeiden op toen het goed ging in Nederland, in gezinnen die het goed hadden. Deze vrouwen hebben de waarde van geld niet of nauwelijks meegekregen, ze hebben niet geleerd dat je ergens voor moet sparen. Zeventig procent van de mensen met schulden hebben een normaal inkomen en een goed huis, maar ze hebben te veel op krediet gekocht. De euro rekent nu eenmaal makkelijker, het lijkt goedkoper. En dan vergeten ze even dat hun inkomen niet is gestegen. Ik werkte bij een bedrijf waar ik de financiële administratie deed, maar na m'n ouderschapsverlof werd ik voor een deel ontslagen. Om rond te komen, moest ik er iets bij hebben. Ik besloot mijn organisatietalent en financiële kennis te bundelen. Inmiddels werk ik ruim anderhalf jaar als zelfstandig budgetcoach. Een gat in de markt, zo blijkt. Er wordt meer loonbeslag gelegd dan ooit, bij 1 op de 23 werknemers maar liefst. Veel huishoudens hebben geen idee hoe het zit met de gezinsfinanciën. Ze krijgen hun vakantiegeld en denken: we boeken een vakantie, maar vergeten dat er nog allerlei andere rekeningen komen. Daarbij is het tegenwoordig zo simpel om spullen te kopen. Je bestelt via het internet en betaalt later. Al die betalingsregelingen brengen mensen in problemen. De sleutel tot gezonde financiën is: wéét wat je doet. Maak keuzes binnen je uitgaven, stel een plan op en houd je daaraan. En pas je uitgaven aan als er een nieuwe situatie ontstaat, zoals na een echtscheiding of ontslag. Ook belangrijk: durf hulp te vragen. Als mensen in financiële problemen op tijd een budgetcoach inschakelen, kan erger meestal worden voorkomen.’

Kijk voor meer informatie op Overzichthelpt.nl.

‘De euro rekent nu eenmaal makkelijker, het lijkt goedkoper’

‘Het leven is hier zo duur, ik denk erover terug te gaan naar Nederland’

DE NEDERLANDSE IN GRIEKENLAND

NICOLE BOEGSCHOTEN (32) WOONT SINDS 2005 OP KRETA, NA ER EEN PAAR JAAR VAKANTIEWERK TE HEBBEN GEDAAN. SAMEN MET HAAR GRIEKSE VRIEND GIANNIS HEEFT ZE TWEE ZOONS.

‘Waar wij wonen is alleen seizoenswerk. Giannis had van april tot eind oktober een dubbele baan in een hotel. Hij werkte zeven dagen in de week, zestien uur per dag. Ik werkte vijf dagen per week als serveerster. In de winter is het moeilijk om werk te vinden, zeker nu, met de crisis. 's Zomers houden we geld apart om in de winter rond te kunnen komen, maar afgelopen zomer is dat niet echt gelukt, omdat de salarissen flink gedaald zijn. Salarissen liggen hier gemiddeld op achthonderd euro. Daarbij zijn de belastingen behoorlijk verhoogd en daardoor zijn alle prijzen flink gestegen. Die waren al hoog, omdat wij in een toeristenplaats wonen, maar nu helemaal. Vooral brandstof- en supermarktprijzen lopen de

spuigaten uit. Verzorgingsartikelen zoals shampoo, douchegel en tandpasta zijn bijna twee keer zo duur als in Nederland. Maar ook vlees is erg prijzig. Veel Nederlanders die hier wonen denken erover Griekenland te verlaten. Sinds de euro is alles veel duurder geworden dan in Nederland, terwijl de lonen een stuk lager zijn. Ook ik overweeg terug te gaan naar Nederland, hoe jammer ik dat ook vind. Ik ben het seizoenswerk zat: elke zomer keihard werken om 's winters te kunnen rondkomen. Ik denk dat het ook voor mijn kinderen beter is om naar Nederland te gaan. Daar kunnen ze een studie kunnen volgen en hebben ze meer kans op een leuke baan.’

FLAIR-KORTING OP BESPAARBOEKEN

OP DE SITE BESPAARBOEKEN.NL VIND JE ALLERLEI BOEKEN EN KALENDERS MET TIPS OVER OMGAAN MET GELD. ALS FLAIR-LEZERES KRIJG JE € 2,50 KORTING. VUL BIJ JE BESTELLING DE ACTIECODE 'FLAIR' IN EN DE KORTING WORDT AUTOMATISCH VERREKEND.

DE DESKUNDIGE BLIKT TERUG

Marieke Henselmans is expert op het gebied van vrolijk besparen. Ze schrijft columns over dit onderwerp in het Algemeen Dagblad, werkte mee aan het tv-programma *Geen cent te makken*, werkt samen met het Nibud en geeft lezingen en workshops.

Volgens Marieke was de eerste tijd met de euro ontzettend rommelig. ‘Er werd vooraf beloofd dat dingen niet duurder zouden worden door de euro. En als producten toch duurder werden, dan zou dat niet tegelijkertijd met de omslag naar de euro gebeuren. Sommige winkels omzeilden dat probleem door óf twee maanden voor de omslag óf twee maanden daarna hun prijzen te verhogen. Bepaalde producten waren wel degelijk duurder geworden en verdubbelden uiteindelijk zelfs. Met name in de dienstverlening, zoals een kappersbezoek of het laten maken van pasfoto's. Maar ook boeken en een kop koffie op een terras werden prijziger. In de supermarkt vielen de prijsstijgingen mee. Je zag wel dat veel mensen worstelden met de gevoelswaarde van de euro. Die gulden zat er nog heel erg in, maar de prijzen waren in euro's en niet overal stonden de bedragen in gulden ernaast.’ Met de komst van de euro waren zelfs heel prijsbewuste types hun houvast kwijt. Een gevoel dat je kunt vergelijken met vakantieboodschappen doen in een land waar je de munt niet kent.

‘Veel vrouwen waren op dinsdag al door hun weekbudget heen. Het kostte tijd om de waarde van de euro ook echt te voelen. In sommige gevallen is de gevoelswaarde van de gulden zelfs compleet mee verhuisd naar de euro. Gevoelswaarde zit vaak in een getal: 5, 10 of 20 bijvoorbeeld. Wie vroeger een boekenbon van twintig gulden cadeau gaf, komt nu niet aanzetten met een bon van tien euro. Cadeautjes, fooien, rapportgeld: we geven net zo veel euro's als gulden. Je ziet dat ook sterk in de winkel bij zogenoemde grabbelbakken. Vroeger stond er: ‘Uitzoeken, alles voor een gulden’, nu mag je graaien voor een euro.’ ✨